

Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:21) om tjänstepensionsföretag;

FFFS 2021:3

Utkom från trycket
den 24 maj 2021

beslutade den 18 maj 2021.

Finansinspektionen föreskriver med stöd av 5 kap. 2 § förordningen (2019:809) om tjänstepensionsföretag i fråga om Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:21) om tjänstepensionsföretag

dels att 4 kap. 11, 12, 18, 19 och 22 §§ samt 7 kap. 2, 13, 14, 17, 18, 25 och 36 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 7 kap. 22 a, 30 a och 30 b §§, samt närmast före 7 kap. 22 a, 30 a och 30 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

4 kap.

11 § Ett tjänstepensionsföretag ska bestämma en diskonteringsräntekurva enligt den metod som följer av 12–15 §§. När företaget tillämpar metoden ska det utgå från

1. gällande marknadsnoteringar för ränteswappar enligt 16 §, justerade enligt 17 §,
2. den långsiktiga terminsräntan för beräkningsåret beräknad enligt metoden i 18–22 §§,
3. den längsta löptiden för respektive valuta enligt 23 §, och
4. tidpunkten för konvergens för respektive valuta enligt 23 §.

Företaget ska fastställa en diskonteringsräntekurva för varje valuta som det har tjänstepensionsåtaganden i.

12 § Diskonteringsräntan $z(t)$ vid durationen t år ska bestämmas enligt formeln

$$z(t) = \left((1 + f(t-1, t)) \cdot (1 + z(t-1))^{t-1} \right)^{1/t} - 1$$

där $f(t-1, t)$ är terminsräntan på diskonteringsräntekurvan. Denna ska bestämmas enligt formeln

$$f(t-1, t) = (1 - w(t)) \cdot \tilde{f}(t-1, t) + w(t) \cdot UFR_y^B,$$

där

\tilde{f} är motsvarande terminsränta förenlig med gällande marknadsnoteringar på ränteswappar enligt 16 §, justerade enligt 17 §,

vikterna $w(t)$ är bestämda enligt 13 §, och

UFR_y^B är den långsiktiga begränsade terminsräntan för beräkningsåret y enligt 18–22 §§.

För löptider som inte motsvarar helår ska ett tjänstepensionsföretag interpolera räntesatsen med en lämplig metod.

18 § Ett tjänstepensionsföretag ska bestämma den långsiktiga terminsräntan för varje år för valutan svenska kronor. Om företaget är exponerat mot valutorna norska kronor, danska kronor, euro, brittiska pund eller US-dollar, ska den långsiktiga terminsräntan årligen bestämmas även för de valutorna. För övriga valutor ska den långsiktiga terminsräntan för svenska kronor användas.

För varje valuta enligt första stycket, ska förändringen i den långsiktiga terminsräntan begränsas till en ökning eller minskning med 15 baspunkter (bp), eller förbli oförändrad enligt följande

$$UFR_y^B = \begin{cases} UFR_{y-1}^B + 15 \text{ bp} & \text{om } UFR_y \geq UFR_{y-1}^B + 15 \text{ bp} \\ UFR_{y-1}^B - 15 \text{ bp} & \text{om } UFR_y \leq UFR_{y-1}^B - 15 \text{ bp} \\ UFR_{y-1}^B & \text{annars,} \end{cases}$$

där

UFR_y^B är den långsiktiga begränsade terminsräntan för år y ,

UFR_{y-1}^B är den långsiktiga begränsade terminsräntan för år $y-1$, och

UFR_y är den långsiktiga terminsräntan för år y före begränsning i den årliga förändringen och bestäms som summan

$$UFR_y = E(R_y) + E(I_y),$$

där

$E(R_y)$ är den förväntade realräntan, och

$E(I_y)$ är den förväntade inflationstakten.

Den förväntade realräntan $E(R_y)$ är samma för alla aktuella valutor och bestäms enligt 19–21 §§, medan den förväntade inflationstakten $E(I_y)$ bestäms separat för varje aktuell valuta enligt 22 §.

Allmänna råd

Företaget bör när det tillämpar 18 § använda den begränsade långsiktiga terminsränta för svenska kronor som Finansinspektionen publicerar på myndighetens webbplats.

19 § Den förväntade realräntan är ett enkelt aritmetiskt medelvärde av årliga realräntor från och med 1961 till och med året före omräkningen av den långsiktiga terminsräntan enligt följande formel:

$$E(R_y) = \frac{1}{n_y} \sum_{i=1}^{n_y} r_{1960+i}$$

där

n_y är antal år från slutet av 1960, och

r_{1960+i} är den årliga realräntan för år 1960 + i .

22 § Om den aktuella centralbanken har ett angivet inflationsmål, ska den förväntade inflationen $E(I_y)$ för respektive valuta baseras på inflationsmålet enligt följande:

Inflationsmål	Förväntad inflation $E(I_y)$
Lägre än eller lika med 1 %	1 %
Högre än 1 % och lägre än 3 %	2 %
Lika med eller högre än 3 % och lägre än 4 %	3 %
Lika med eller högre än 4 %	4 %

Om en centralbank anger inflationsmålet som ett intervall, ska mittpunkten i detta intervall användas.

Om en centralbank inte har angett ett inflationsmål, ska den förväntade inflationen $E(I_y)$ bestämmas till 2 procent.

7 kap.

2 § I detta kapitel ska termer och uttryck ha följande betydelse:

1. *Bostadskredit*: En kredit som har lämnats mot säkerhet i en egendom som är avsedd för bostadsändamål i Sverige. I ett sådant fall ska säkerheten utgöras av

1. inteckning i en fast egendom,
2. inteckning i en tomträtt, eller
3. pant i en bostadsrätt.

Med bostadskredit avses även annat lån mot säkerhet i en bostadsfastighet, enligt artikel 129.1 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 om säkerheten finns i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) än Sverige. Detsamma gäller bostadslån enligt artikel 129.1 e i förordningen.

2. *Externt ratinginstitut*: ett kreditvärderingsinstitut som är registrerat eller certifierat i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut.

3. *Infrastrukturenhet*: en sådan enhet eller företagsgrupp som avses i artikel 1.55 b i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35 av den 10 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG om upptagande och utövande av försäkringsverksamhet (Solvens II).

4. *Infrastruktur tillgångar*: sådana tillgångar, strukturer, anläggningar, system eller nätverk som avses i artikel 1.55 a i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/35.

5. *Kreditkvalitetssteg*: kvalitetssteg i en objektiv kreditkvalitetsskala som används för att placera ett externt ratinginstituts kreditvärderingar och som är fastställd genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/633 av den 24 april 2018 om ändring av genomförandeförordning (EU) 2016/1800 om fastställande av tekniska genomförandestandarder för placeringen av externa ratinginstituts kreditvärderingar på en objektiv kreditkvalitetsskala för kreditkvalitetssteg i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG.

6. *Säkerställda obligationer*: obligationer och andra jämförbara skuldförbindelser enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:1) om säkerställda obligationer, samt exponeringar i form av obligationer som avses i artikel 52.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

13 § Ett tjänstepensionsföretag ska beräkna kapitalkravet för ränterisk genom att mäta hur värdena av räntekänsliga exponeringar i form av försäkringstekniska avsättningar, tillgångar, och finansiella skulder påverkas av förändringar i marknadsräntorna.

Enligt 1 kap. 6 § förordningen (2019:809) om tjänstepensionsföretag ska risken för negativa marknadsräntor inte beaktas. Om en sänkning av nivån för en viss marknadsränta som ett tjänstepensionsföretag använder för att värdera sina räntekänsliga exponeringar innebär att räntenivån blir negativ, ska sänkningen anses vara till marknadsräntan noll.

14 § När ett tjänstepensionsföretag beräknar kapitalkraven för ränterisk, för de exponeringar som avses i 13 § första stycket, ska företaget värdera exponeringarna med förändrade marknadsräntor.

Kapitalkravet för ränterisk är den största ökningen av skillnaden mellan de försäkringstekniska avsättningarna och de räntekänsliga tillgångarna efter avdrag för finansiella skulder, vid en sänkning eller en höjning av marknadsräntorna enligt tredje och fjärde styckena.

När marknadsräntorna sänks ska företaget välja den största ökningen som uppstår vid en absolut sänkning respektive en relativ sänkning enligt tabellen nedan.

När marknadsräntorna höjs ska företaget välja den största ökningen som uppstår vid en absolut höjning respektive en relativ höjning enligt tabellen nedan.

Med marknadsräntor ska i denna bestämmelse för försäkringstekniska avsättningar avses justerade marknadsnoteringar enligt 4 kap. 11 § första stycket 1.

Löptid (år)	Absolut förändring (baspunkter)	Relativ förändring
≤1	± 50	± 41 %
2	± 53	± 38 %
3	± 56	± 36 %
4	± 60	± 33 %
5	± 62	± 32 %
6	± 64	± 30 %
7	± 65	± 28 %
8	± 66	± 27 %
9	± 67	± 26 %
10	± 68	± 25 %
12	± 69	± 23 %
15	± 70	± 22 %
≥ 20	± 70	± 20 %

För löptider som inte anges i tabellen ska förändringen beräknas genom linjär interpolation.

17 § Kapitalkraven för olika typer av tillgångar enligt 16 § ska beräknas som värdeminskningen som blir följden av att tillgångarnas värde minskar enligt följande tabell:

Typ A-aktier	30 %
Typ B-aktier	40 %
Typ C-tillgångar	45 %

18 § Ett tjänstepensionsföretag ska beräkna kapitalkravet för fastighetsprisrisk som värdeminskningen som blir följden av att marknadspriserna av företagets investeringar i fastigheter och byggnader minskar med 25 procent.

Ränteskillnadsrisk för godkända bostadskrediter

22 a § När ett tjänstepensionsföretag beräknar kapitalkravet för ränteskillnadsrisk enligt 19 §, ska företaget tilldela en exponering i form av räntebärande tillgångar som utgör godkända bostadskrediter enligt 30 a § en riskvikt beräknad enligt andra stycket. Det innebär att exponeringen ska utgöra tillgångarnas marknadsvärde multiplicerat med riskvikten.

Riskvikten, Rv_i , till innehav i av godkända bostadskrediter ska beräknas enligt följande formel:

$$Rv_i = 1 + \max[1 - 0,6 \cdot MV_i / Lån_i; 0],$$

där MV_i och $Lån_i$ är marknadsvärde respektive lån för den egendom som utgör säkerhet för krediterna.

25 § Ett tjänstepensionsföretag ska beräkna kapitalkravet för valutakursrisk för varje valuta som företaget har valutaexponering mot, som den ökning av skillnaden mellan de försäkringstekniska avsättningarna och de valutakänsliga tillgångarna efter avdrag för finansiella skulder som blir följden av att valutakursen skulle öka eller minska med 10 procent.

Särskilt om godkända bostadskrediter

Investeringar i godkända bostadskrediter

30 a § Ett tjänstepensionsföretags investeringar i godkända bostadskrediter ska omfatta investeringar som innebär exponering uteslutande mot bostadskrediter. En egendom som utgör säkerhet för en bostadskredit ska vara en annan egendom än en sådan fastighet som avses i 2 kap. 14 § inkomstskattelagen (1999:1229). Det ska också finnas en lämplig försäkring för den. Dessutom ska företaget

1. övervaka och minst vart tredje år analysera förändringar av marknadsvärdet på den egendom som utgör säkerhet för krediterna som ingår i investeringen,
2. vid misstanke om att marknadsvärdena har sjunkit avsevärt, se till att värdena granskas av en extern och oberoende värderingsman som har nödvändiga kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter för att göra en värdering, och
3. dokumentera vilken egendom som utgör säkerhet för krediterna som ingår i investeringen, dess marknadsvärde och vilken metod som företaget använder för att övervaka och analysera marknadsvärden enligt 1.

Kapitalkrav för risken i godkända bostadskrediter

30 b § Kapitalkrav för risken i godkända bostadskrediter ska beräknas som kapitalkrav för ränteskillnadsrisk enligt 19–23 §§ med tillämpning av kreditkvalitetssteg SOBL.

36 § Ett tjänstepensionsföretag ska beräkna kapitalkravet för sjuklighetsrisk som ökningen av de försäkringstekniska avsättningarna enligt 5 kap. lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag, när företaget samtidigt tillämpar de stressfaktorer som framgår av nedanstående tabell:

Sannolikheten att en person insjuknar inom ett år ökas	+ 40 %
Sannolikheten att en person tillfrisknar eller dör (avveckling) inom ett år minskas	- 15 %
Invaliditetsgraden ökas	+ 15 %

Om företaget tillämpar en avvecklingsfunktion $\lambda(x,t)$ ska den ökas så att $[1 - \lambda(x,t)]$ ersätts med $0,85 \cdot [1 - \lambda(x,t)]$ för alla åldrar x och durationer t . Invaliditetsgraderna igr ska ökas så att $(1 - igr)$ ersätts med $0,85 \cdot (1 - igr)$.

Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 juni 2021.

ERIK THEDÉEN

Ida Mohlander